

**ЩОРІЧНИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС
«КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ»**

Творча робота учасника третього туру щорічного Всеукраїнського конкурсу
«Кращий державний службовець»
на тему: «Державне управління процесом формування інвестиційного
середовища в Україні та шляхи покращення інвестиційного клімату»

Шмарковської Олени Олександрівни
прізвище, ім'я, по батькові учасника

Нововоронцовська районна державна
адміністрація
місце роботи

начальник відділу з питань організаційної
роботи, внутрішньої та інформаційної
політики та роботи із зверненнями
громадян апарату райдержадміністрації
посада

20 липня 2017 р.
дата виконання

підпис учасника

2017 рік

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО КАПІТАЛУ В

ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ (2011-2016)..... 3

1.1 Сучасний стан та перспективи розвитку інвестиційних потоків в Україну та інвестиційний розвиток Херсонської області..... 3

1.2 Аналіз сучасного стану інвестиційних вкладень..... 7

1.3 Оцінка державного регулювання інвестиційної діяльності 9

РОЗДІЛ 2 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

УКРАЇНИ 13

ВИСНОВКИ..... 3

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ..... 6

ДОДАТКИ..... 9

РОЗДІЛ 1

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО КАПІТАЛУ

В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ (2011-2016)

1.1 Сучасний стан та перспективи розвитку інвестиційних потоків в Україну та інвестиційний розвиток Херсонської області

Інвестиційна діяльність завжди перебуває в центрі уваги економічної думки, так як спричиняє відчутний вплив на макроекономічний розвиток країни. У сучасних умовах інвестиції виступають найважливішим засобом забезпечення умов стабілізації економіки, структурних зрушень у народному господарстві, активізації технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності. Сьогодні суттєве розширення виробництва може бути забезпечено тільки за рахунок нових інвестиційних вкладень.

Актуальність питання щодо функціонування економіки України має велику інвестиційну привабливість. Водночас вона відчуває гостру потребу у значних обсягах іноземного капіталу. Однак, залучення іноземних інвестицій в економіку України незначне.

На мою думку, в системі державного управління досліджуване питання є надактуальним, так як основним завданням є підвищення ролі держави у поліпшенні інвестиційного клімату та, відповідно, дослідження важелів та факторів впливу держави на формування інвестиційного клімату України.

Аналітики американського видання *Nowtuch* порівняли розміри прямих іноземних інвестицій в різних країнах сучасного світу. Експерти згрупували країни в карту світу (Додаток А), де розміри держав визначаються обсягом залучених інвестицій. Таким чином деякі великі за площею країни зовсім "зникли" з імпровізованої карти, і Україна являється однією з таких [24].

Інвестиційна привабливість залежить від трьох умов: сприятливої інвестиційної ситуації, інвестиційного клімату в галузі й регіоні, а також від наявності переваг, що принесуть інвестору додатковий прибуток чи зменшать ризик.

Економіка України перебуває на шляху конструктивних перетворень, а за таких умов налагодження стабільного інвестиційного процесу є справою особливого значення. За даними Державної статистики у січні-червні 2016 року в економіку України іноземними інвесторами вкладено 2859,1 млн дол. США та вилучено 330,1 млн дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу), у січні-червні 2015 року – 1042,4 млн дол. США та 351,3 млн дол. США відповідно (Додаток Б). Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 01.07.2016 року становив 44790,7 млн дол. США.

За 2015 рік до Дніпропетровської, Донецької, Харківської, Київської, Луганської, Львівської, Одеської, Запорізької, Полтавської, Івано-Франківської областей та до м. Київ надійшло найбільше всього інвестицій – 94,1 відсотка всіх залучених прямих закордонних вкладень. Таке спрямування прямих іноземних інвестицій та капітальних інвестицій в регіональному розрізі не сприяє рівномірному соціально-економічному прогресу регіонів та посилює подальше збільшення розриву у їх розвитку.

Хочеться окремо зазначити, що у 2016 році одним із напрямків діяльності Херсонщини, представником якої я є на конкурсі, була активізація інвестиційної діяльності на підпорядкованій території та посилення співробітництва з міжнародними фінансовими і донорськими організаціями. Показник щодо освоєних (використаних) капітальних інвестицій підприємствами та організаціями Херсонській області за січень - вересень 2016 року склав 2763,1 млн грн, що на 51,6% більше проти відповідного обсягу аналогічного періоду 2015 року, та у розрахунку на одну особу населення області становив 2547 грн.

У 2016 році розпочато реалізацію ряду інвестиційних проектів, які сприятимуть суттєвому збільшенню надходжень як іноземних, так і капітальних інвестицій, а саме: будівництво зернового перевантажувального терміналу ТОВ СП «Нібулон» - вартість проекту – 500 млн грн; будівництво готельно-апартаментного туристичного комплексу «Морські ворота» у м.Скадовськ - орієнтовна вартість проекту - 8 млн дол. США; збільшення виробничої потужності з переробки насіння соняшника на базі Каховської філії ТОВ «АТ Каргілл»; збільшення потужностей переробки томатів на базі АФ «Інтегровані агросистеми»; будівництво сонячних та вітряних електростанцій ТОВ «Трифановка Енерджи», ТОВ «Фрі Енерджи» та інші. Очікується, що за рахунок зазначених проектів у 2017 році відбудеться суттєве збільшення показників надходження інвестицій в економіку регіону, буде створено нові робочі місця, а Херсонщина посіде гідне місце в рейтингу соціально-економічного розвитку серед регіонів України.

Крім того, встановлено домовленості щодо співпраці з регіонами Республік Ірак та Іран, Туреччини, Італії, зокрема в частині кооперації з регіональними торгово-промисловими палатами, члени яких розглядають Херсонщину як перспективний регіон для інвестування. Ключовим заходом, в рамках якого було підбито проміжні підсумки роботи обласної державної адміністрації в сфері інвестиційної діяльності стало проведення щорічного Міжнародного інвестиційного форуму «Таврійські горизонти». Захід зібрав рекордну кількість учасників, дозволив представити широкому загалу міжнародної бізнес спільноти інвестиційний потенціал області, укладено 9 меморандумів про співпрацю щодо реалізації проектів та програм.

Тобто, всі проекти Херсонщини пов'язані з енергоефективністю, екологічністю та відновлювальною енергетикою і розглядаються як пріоритетні.

Україна залишається привабливою для інвестицій, і, водночас, вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство. У рейтингу інвестиційної привабливості країн світу International

Business Compass за 2015 рік, опублікованому компанією BDO, Україна за рік піднялася на 20 позицій. Вона в рейтингу розташовується на 89 місці та входить до переліку країн, що показали найкраще зростання за рік, нарівні з Білоруссю і Латвією. У 2014 році наша країна займала 109 місце.

Для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки [25].

Перспективи примноження іноземних інвестицій пов'язані, у першу чергу, з підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Міжнародний досвід свідчить, що не тільки країни які входять у європейський простір одержують більше ПІІ, а й саме входження до цього простору, як правило, супроводжується ростом інвестицій.

На нинішньому етапі розвитку світового господарства однією з найактуальніших проблем для країн з ринковою економікою та країн, що розвиваються, є залучення та ефективне використання іноземних інвестицій. Успішне вирішення цього завдання залежить від вдалої державної політики у сфері регулювання іноземного інвестування. Це пояснюється провідним впливом держави на внутрішньогосподарчі та внутрішньополітичні процеси. Тому на сьогодні особливо важливою є необхідність удосконалення державної інвестиційної політики, побудова ефективної системи регулювання інвестиційної діяльності, спрямованої на довготривалу перспективу.

Підсумовуючи вказане, можемо з впевненістю сказати, що Україна робить досить значні успіхи у вирішенні питань для покращення інвестиційного клімату нашої держави.

1.2 Аналіз сучасного стану інвестиційних вкладень

У сучасних умовах розвитку економіки України гостро постає проблема залучення інвестиційних ресурсів для розширення та відтворення основного капіталу підприємств. Саме інвестиції є найважливішим засобом структурних зрушень у виробництві, технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності підприємств.

Інвестиції в основний капітал за основними джерелами фінансування можна розділити на такі групи: кошти державного бюджету, кошти місцевих бюджетів, власні кошти підприємств та організацій, кредити банків та інші позики, кошти іноземних інвесторів та інших джерел фінансування.

За даними Державної служби статистики України побудуємо графік капітальних інвестицій за джерелами фінансування у 2011–2015 рр. (Додаток В) [20]. Дивлячись на нього, можна побачити, що інвестиційні вкладення весь час коливаються. У період з 2012 по 2014 рік спостерігався спад, а у 2015 році вкладення почали зростати.

Як уже було сказано у попередньому параграфі, лівову частку інвестицій складають власні кошти підприємств та організацій. Такі витрати виступають у формі: залучення частини нерозподіленого прибутку, амортизаційних відрахувань, іммобілізованої в інвестиції частини надлишкових обігових активів, реінвестованої внаслідок продажу частини основних фондів тощо. Власний капітал підприємств характеризується такими позитивними особливостями, як простота залучення, відсутність сплати відсотка за залучення капіталу, забезпечення фінансової стійкості розвитку підприємства, його платоспроможності у довгостроковому періоді, зниження ризику банкрутства. Сформований власний капітал є фінансовою основою підприємства. Самофінансування за критерієм фінансової стійкості завжди краще, проте, воно важко прогнозоване у довгостроковому періоді й обмежене в обсягах. Самофінансування як процес інвестування здійснюється ніби

непомітно, оскільки витрати знаходяться переважно в обігових коштах, вони практично не відчутні як джерело фінансування великих інвестиційних проектів. Домінування частки власних коштів підприємств у фінансуванні їх інвестицій в основний капітал фактично означає автарктичний (закритий) характер економічного відтворення. Фактично економіка України продовжує інвестуватися переважно шляхом реінвестування доходів підприємств. Проте, збільшення частки власного капіталу свідчить про зростання рівня фінансової незалежності підприємств і підвищення здатності підприємств залучати позикові кошти.

Важливим джерелом фінансування інвестицій в основний капітал є кредити банків. Важливість банківського сектора у кредитно-інвестиційному процесі країни в цілому та формуванні ресурсної бази підприємств зокрема зумовлена відносною простотою залучення та доступністю фінансових ресурсів комерційних банків. Сучасний стан вітчизняного банківського ринку кредитно-інвестиційних ресурсів характеризується динамічним спадом, про що свідчать дані Асоціації українських банків (Додаток Г) [19]. Так, у період з 2012 по 2014 рік спостерігалася тенденція до нарощення обсягів кредитно-інвестиційного портфеля банків України. Але у 2015 році динаміка показників кредитно-інвестиційної діяльності почала помітно спадати.

Значною перешкодою на шляху активізації банківської діяльності в інвестиційному процесі є низька капіталізація банківської системи, а також існування значної кількості дрібних банків, які неспроможні забезпечити потреби вітчизняної економіки в інвестиційних ресурсах. Деконцентрація кредитних ресурсів банківського сектора унеможливорює реалізацію довгострокових інвестиційних проектів, що потребують значних інвестиційних впливань.

Ще однією перешкодою, яка стримує банківську інвестиційну активність, є відсутність достатнього обсягу ресурсів, залучених на довгостроковій основі. Специфіка банківської інвестиційної діяльності, на відміну від корпоративного інвестування, значною мірою зумовлюється характером і обсягом сформованої

ресурсної бази. В якості джерел інвестиційних ресурсів банки можуть використовувати власний капітал і грошові кошти, залучені на довгостроковій основі. Разом з тим нестабільне політичне середовище, низькі темпи розвитку економіки, зменшення обсягів виплат на користь населення, оподаткування доходів по депозитах, девальваційні очікування не дають банкам можливості залучити значні обсяги довгострокових коштів. Тому більшість банків не мають у своєму розпорядженні достатньої власної ресурсної бази для великих і надійних позичкових операцій інвестиційного характеру.

У сучасних умовах одним із ключових фінансових джерел формування інвестиційних ресурсів є кошти іноземних інвесторів. Інвестиції, здійснені за рахунок їх використання, протягом 2011–2015 рр. стабільно складають у середньому близько 2,4% (2011 рік – 2,8%, 2012 – 1,7%, 2013 – 1,8%, 2014 – 2,6% і 2015 – 3,0%)[18], що показує відсутність за кордоном істотної зацікавленості в інвестуванні вітчизняної економіки.

Отже, варто відзначити той факт, що важливим джерелом фінансування інвестицій в основний капітал є кредити банків, тож для подальшого покращення інвестиційної діяльності слід удосконалювати процеси банківської системи та вирішити основні проблеми, які перешкоджають банківській інвестиційній активності. Також варто стимулювати залучення приватних інвестицій та поєднати їх у межах конкретних інвестиційних проектів із бюджетними коштами з метою збільшення інвестиційних ресурсів та підвищення рівня їх ефективності.

1.3 Оцінка державного регулювання інвестиційної діяльності

Державне управління процесом формування інвестиційного середовища - це реалізація функцій держави у прогнозуванні, плануванні, стимулюванні, організації, оцінці та контролі за інвестиційною діяльністю суб'єктів. Головне

завдання держави у формуванні інвестиційного середовища полягає в тому, щоб забезпечити функціонування інвестиційного процесу, який би задовольняв потреби простого та розширеного відтворення в Україні.

У сучасних умовах господарювання підвищується значення впливу держави на інвестиційну діяльність. Одним з основних засобів такого впливу є оподаткування. Однак, в Україні податкові методи регулювання економіки використовуються недостатньо ефективно, податкова система не в повній мірі виконує регуляційну роль.

Податки – дуже складна фінансова категорія, яка здійснює вплив на всі економічні явища та процеси. Це обов'язковий елемент економічної системи будь-якої держави незалежно від моделі економічного розвитку та політичних сил при владі. Відсутність податків паралізує фінансову систему держави в цілому, робить її недієздатною і, в кінцевому підсумку, позбавленою будь-якого сенсу.

За останні роки в Україні податкова політика має фіскальний характер, збільшується питома вага податкових надходжень у доходах бюджету країни.

Бюджет України формується в основному шляхом податкових надходжень. За підсумками 2013 року вони забезпечили формування 79,93% усіх доходів Зведеного бюджету, а в порівнянні з 2007 роком збільшилися на 6,63% (192,71 млрд грн). Це пояснюється зміною бюджетної класифікації, коли деякі надходження, що обліковувались в неподаткових надходженнях були перенесені в податкові (рентна плата, збори за паливно-енергетичні ресурси).

Головним джерелом податкових надходжень Зведеного бюджету України є податок на додану вартість. Його питома вага зберігається високою навіть в умовах фінансово-економічної кризи, що пояснюється чутливістю бази оподаткування до коливань економічною кон'юнктури. У 2013 році питома вага податку на додану вартість в надходженнях до бюджету склала 28,97%. У 2013 році до бюджету надійшло 128,27 млрд грн, а у 2012 році – 138,83 млрд грн. Починаючи з 2007 року спостерігається збільшення надходжень податку на додану вартість, лише у 2009 році відбувається різке зниження (на 8,14%)

відносно попереднього року, а в наступних роках знову спостерігається зростання [16].

Зменшення ставки податку на прибуток, що останнім часом пропонується багатьма політиками, призведе до збільшення інвестиційної активності, але суттєво зменшить рівень надходжень до бюджету. При цьому в короткостроковій перспективі ця втрата бюджетних надходжень не зможе бути компенсована шляхом збільшення податкових надходжень, викликаних зростанням обсягів інвестування. Як бачимо, зменшення ставок оподаткування не завжди є позитивним явищем, а тому нині актуальним повинне стати використання системи податкових пільг і стимулів.

У закордонній практиці для стимулювання інвестиційної активності в державі або в певному регіоні часто використовуються такі інструменти пільгового оподаткування, як: податкові канікули (період, протягом якого прибуток підприємства оподатковується за пільговою ставкою), регресивне оподаткування, яке передбачає зменшення податкової ставки в міру зростання бази оподаткування та ін. На жаль, на сьогодні ні теоретична, ні практична база застосування зазначених податкових пільг і стимулів не є досконало розробленою, а тому проблема залишається актуальною і потребує додаткових досліджень.

При застосуванні податкового стимулювання обов'язково потрібно враховувати той факт, що воно має тенденцію розповсюджуватися на будь-які види діяльності, його важко контролювати, податкові стимули можуть бути тільки тимчасовим явищем, а тому, вони повинні надаватися в чітко визначених на законодавчому рівні напрямках. Одним із напрямів збільшення обсягів інвестиційної діяльності в Україні є залучення іноземних інвестицій в її регіони. Для збільшення обсягів іноземного інвестування необхідною умовою є стабільна законодавча база та ефективна податкова політика. У наш час законодавство України стосовно режиму іноземного інвестування містить багато суперечностей, які, у свою чергу, не впливають позитивно на збільшення обсягів іноземного інвестування.

Не відчують іноземні інвестори й особливого зменшення податкового тягара. Всі податкові заходи, які використовуються на сьогодні в Україні, не є стабільними й не дають можливості інвесторам вільно та довгостроково вкладати капітал в ту чи іншу галузь, регіон. Для стимулювання іноземного інвестування потрібно не тільки впровадження пільгового оподаткування, але й гарантії стабільності податкового законодавства у майбутньому.

Податкова політика нині не відповідає міжнародним стандартам, і тим самим не сприяє збільшенню обсягів іноземного інвестування. Для вирішення цієї проблеми потрібна розробка механізму податкового регулювання інвестиційної діяльності як на міжнародному, так і на національному рівні. Саме тому у наш час є актуальним впровадження нових податкових засобів, стимулів, пільг, які б, у свою чергу, були адаптовані для умов транзитивної економіки України, та їх апробацію на всіх рівнях: на рівні підприємств, регіону, галузі, країни, а також забезпечення максимальної стабільності українського законодавства, що є необхідною передумовою створення сприятливого клімату для залучення іноземних інвестицій в Україні.

Отже, при проведенні податкової політики держава має стати партнером промислових підприємств, надавати допомогу інноваційним виробництвам, підтримувати наявних та потенційних інвесторів, сприяти залученню інвестицій. Створювати таке макросередовище, яке б сприяло ефективному розвитку мікросфери, стабілізації, стимулюванню інвестиційно-інноваційної діяльності та піднесенню національної економіки.

РОЗДІЛ 2

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ УКРАЇНИ

Для забезпечення економічного зростання, сприятливий інвестиційний клімат на нинішньому етапі стає головним завданням. Потрібне радикальне поліпшення інвестиційного клімату, тому що нині він, не дивлячись на очевидні позитивні зміни, залишається вельми непривабливим. Разом з тим, як показує наведений вище огляд, швидко змінити ситуацію дуже складно. Багато процесів, як, наприклад, політична реформа, подолання корупції та інші інституційні зміни мають тривалий характер. Звідси принциповий висновок: розумна політика полягає в тому, щоб забезпечити якщо не швидке, то постійне і неухильне поліпшення ситуації. У інвесторів повинна скластися упевненість, що сьогодні краще, ніж вчора, а завтра буде краще, ніж сьогодні. Таким чином, потрібна довгострокова стратегія стимулювання залучення інвестицій, закріплена в державній економічній політиці.

Одним з першочергових заходів є досягнення національної згоди між різними рівнями управління владними структурами, соціальними групами, політичними партіями й суспільними організаціями. А також необхідне удосконалення правової та нормативної бази держави, націленої на створення і функціонування стабільної економіки.

Необхідною передумовою інвестиційної діяльності є низький рівень інфляції, рівно як і передбачення поведінки цін в економіці. Тому найважливішим завданням залишається проведення політики, направленої на стійке зниження інфляції й інфляційних очікувань.

Без серйозних зусиль по врегулюванню проблеми державного боргу, а також без введення жорстких обмежень на формування державного боргу неможливо серйозно поліпшити імідж України в очах іноземних інвесторів.

Не повинно бути політики збору податків будь-якою ціною. Необхідна проста і зрозуміла система оподаткування, яка задовольняла б сподіванням

платників податків і дозволяла б дотримати державні інтереси. Критично важливо припинити практику хаотичного внесення поправок в податкове законодавство. Поправки, погіршуючи положення платників податків, повинні вноситися строго відповідно до регламенту. Необхідно також поліпшити інформування платників податків, скоротити можливості співробітників фіскальних служб довільно тлумачити невизначені положення податкового законодавства. Також необхідне надання податкових пільг вітчизняним і іноземним інвесторам, банкам, що йдуть на довгострокові інвестиції з тим, щоб повністю компенсувати їм збитки від сповільненого обороту капіталу в порівнянні з іншими напрямками їх діяльності.

В найкоротші терміни треба реалізувати програму реструктуризації банківської системи: підвищення прозорості банківської системи, вдосконалення системи банківського нагляду, запобігання банкрутствам банків, стимулювання підвищення кваліфікації банківських менеджерів, становлення нової системи бухгалтерського обліку, що базується на міжнародних принципах.

Найефектнішим шляхом скорочення масштабів корупції є подальша лібералізація, обмеження можливостей втручання урядовців в господарські процеси, скорочення сфер адміністрування і регулювання. Там же, де вони необхідні, повинні бути розроблені гранично прості та прозорі процедури виконання адміністративних функцій, а також контролю над їх виконанням. Необхідно послідовно усувати невизначеність і суперечність в законодавстві, можливості різних тлумачень і пов'язаних з ними зловживань, що залишаються.

Треба надати особливу увагу захисту прав інтелектуальної власності. Необхідно не тільки захищати зареєстровані торгові марки, видані патенти, здійснювати захист від підробки продукції, але також і ввести переслідування за самовільне використання торгової марки, як це передбачено законодавством, намагатися підвищити ефективність діяльності правоохоронних органів в цій сфері.

Так само всесторонньо повинна розвиватися конкуренція. Необхідна ліквідація обмежень на підприємницьку діяльність і створення рівних умов для суб'єктів господарювання.

Необхідно спростити процедури по організації бізнесу. Зараз потрібні резолюції безлічі інстанцій і дозвільних документів. Треба створити технологію, що базується на принципі, коли підприємцю достатньо звернутися в одну інстанцію і за відносно короткий відрізок часу, обчислюваний декількома днями, він зможе отримати дозвіл або чітко аргументовану відмову.

Нарешті, в Україні існує істотний резерв посилення економічної мотивації іноземного інвестування, що відносно не залежить від реформування інвестиційного клімату, а пов'язаний лише з організаційними моментами. Мова йде про значне розширення інформації про інвестиційну діяльність для нерезидентів, систематизацію та регулярне оновлення банку даних інвестиційних проектів, розроблених відповідно до міжнародних підходів. Це потребує активізації діяльності Державної кредитно-інвестиційної компанії, Центру сприяння іноземним інвестиціям Мінекономіки України, переорієнтації ресурсів міжнародної технічної допомоги на підготовку інвестиційних проектів світового рівня.

Реалізація вищезазначених заходів сприятиме поліпшенню інвестиційного клімату в Україні, створить передумови для виникнення сталих інвестиційних мотивацій у закордонних партнерів, що обов'язково приведе до зменшення розриву між потребами національної економіки в зовнішніх інвестиційних ресурсах та їх фактичним надходженням.

ВИСНОВКИ

Отже, без чіткого визначення пріоритетів інвестування механізм державного регулювання інвестиційних процесів втрачає цілеспрямованість, конкретність та не забезпечує досягнення поставленої мети. Саме на пріоритетні напрями науково-технічного прогресу слід максимально націлювати інвестиційну діяльність та ресурси. На розвиток сучасних і майбутніх високотехнологічних виробництв можуть претендувати тільки ті країни, які здатні забезпечувати високий рівень науки, техніки, освіти, культури, організації управління та трудової дисципліни.

В економіці України у цьому відношенні склалася непроста ситуація. Концентрація фінансового капіталу у сферах нових структур, тіньового обігу та банківської системи, які не прагнуть до виробничого інвестування, по суті, гальмує відтворювальні процеси, економічну стабілізацію і зростання.

Аналіз надходження іноземних інвестицій в Україну свідчить, що на сьогодні держава ще не створила належної бази для залучення капіталів з-за кордону. Тому найважливішими умовами залучення інвестицій є стабілізація макроекономічного середовища, а також удосконалення законів і нормативних актів. Але, водночас, дані питання не можуть бути розв'язані без загальної соціально-економічної стабілізації в країні.

Найістотнішою перешкодою для діяльності іноземних інвесторів в Україні є недосконалість відповідного законодавства. Спроби вдосконалення нормативних актів згідно з цілями України, а також мотивації іноземних партнерів зумовили часті зміни в українському законодавстві. До останнього часу не запропоновано жодного законодавчого акту, який би був достатньо відпрацьованим, універсальним. Ускладнює ситуацію і практика коригування нормативних актів під час їх руху від верхніх рівнів управління до нижніх.

Залученню інвестицій перешкоджають нерозвинені комунікаційні засоби, незабезпеченість повною, надійною нормативно-правовою та комерційною інформацією.

Політика України щодо активізації процесу залучення інвестицій, перш за все, пов'язана з ринковим соціально-економічним трансформуванням суспільства. Отже, створення загальнополітичних, правових та інституціональних умов, сприятливих для інвестування, є одночасно як передумовою, так і результатом успішних реформ у нашій державі.

Говорячи про іноземні інвестиції треба враховувати світовий досвід, який показує, що найбільших успіхів у залученні іноземних інвестицій досягають ті країни, які, по-перше, ставлять таку мету, як пріоритетну в своїй економіці, по-друге, використовують при цьому можливо більший набір заходів. Головне тут:

- створення привабливого інвестиційного клімату;
- створення міжнародного образу країни як такої, що надає інвестору кращі, ніж інші країни, можливості.

Підбиваючи підсумки, необхідно сказати, що загалом інвестиційно-підприємницький клімат України є досить складним. Необхідно намагатися створити сприятливі умови не тільки для іноземних інвесторів, але й для вітчизняних. І мова не про те, щоб надати їм гроші на здійснення інвестицій. Українському приватному капіталу також потрібні гарантії від примусових вилучень і свавілля влади, система страхування від некомерційних ризиків, а також стабільні умови роботи при здійсненні довгострокових капіталовкладень.

Пожвавлення економічної, у тому числі інвестиційної діяльності і поліпшення на цій основі соціальних умов можливе тільки шляхом рішучих, комплексних, швидких, прозорих і послідовних ринкових реформ, які (як показує досвід інших країн, що реально здійснюють такі реформи) вивільняють підприємницьку ініціативу, створюватимуть конкурентне середовище й нададуть економіці стимули для ефективного розвитку.

Революція гідності та боротьба за свободу України створили нову українську ідею - ідею гідності, свободи і майбутнього.

Громадяни України довели і продовжують у надтяжких умовах щоденно доводити, що саме гідність є базовою складовою характеру Українського народу.

Україна переходить в нову епоху історії і Український народ отримує унікальний шанс побудувати нову Україну. Ратифікувавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна отримала інструмент та дороговказ для своїх перетворень. Виконання вимог цієї Угоди дає можливість Україні в подальшому стати повноцінним членом в Європейському Союзі. Такими вимогами є відповідність Копенгагенським критеріям - параметрам, яким мають відповідати держави - члени Європейського Союзу.

Стратегія сталого розвитку "Україна - 2020", схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, визначає мету, вектори руху, дорожню карту, першочергові пріоритети та індикатори належних оборонних, соціально-економічних, організаційних, політико-правових умов становлення та розвитку України. За Стратегією серед одних з пріоритетних векторів розвитку країни є Програма залучення інвестицій.

З метою активізації роботи щодо розвитку та реалізації інвестиційного потенціалу України, збільшення обсягу іноземних інвестицій, підтримки пріоритетних інвестиційних проектів, поліпшення інвестиційного клімату в державі, забезпечення захисту прав інвесторів, сприяння ефективній взаємодії інвесторів з державними органами у грудні 2014 року Указом Президента України утворено Національну інвестиційну раду.

З метою пошуку дієвих механізмів залучення іноземних інвестицій в Україну Урядом держави на регулярній основі проводяться бізнес-форуми за участю потенційних іноземних інвесторів.

Зазначені заходи покликані сприяти покращенню інвестиційного іміджу України та збільшенню обсягів залучення іноземних інвестицій та капітальних інвестицій в економіку держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України [Електронний ресурс]. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
2. Про інвестиційну діяльність : закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T156000.html.
3. Проблеми використання інвестиційних ресурсів підприємств та шляхи їх подолання в умовах кризи: науково-аналітична записка / [Л. Г. Федулова та ін.] // Інститут економіки та прогнозування НАН України. – К. : Либідь, 2008. – 15 с.
4. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. 32
5. Вайс Керол Г. Оцінювання : Методи дослідження програм та політики / Г. Вайс Керол ; [пер. З англ. Р. Ткачука та М. Корчинської] ; наук. Ред. О. Кілієвич. – К. : Основи, 2000. – 671 с.
6. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції : Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій : Підручник / О.І. Рогач – К. : Либідь, 2005. – 720 с.
7. Сазонець І. Л. Інвестування : Підручник / І. Л. Сазонець, В. А. Федорова – К. : «Центр учбової літератури», 2011. – 312 с.
8. Федоренко В.Г. Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні / В.Г. Федоренко – К. : Науковий світ, 2003. – 724 с.
9. Волков А. С. Искусство финансирования бизнеса. Выбор оптимальных схем / А. С. Волков. – М. : Вершина, 2006. – 328 с.
10. Евсеенко О. С. Инвестиции в вопросах и ответах / О. С. Евсеенко. – М. : Проспект, 2008. – 324 с.

11. Антонюк Б. О. Стратегічні напрями конкурентного розвитку Китаю в XXI столітті / Б. О. Антонюк, Н. В. Гороховська // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 13. – С. 49-54.

12. Гладинець Н. Ю. Кредитно-інвестиційна діяльність комерційних банків України: стан і перспективи розвитку / Н. Ю. Гладинець // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – № 8 ч. 6. – С. 175-178.

13. Голобородська Н. П. Економіко-статистична оцінка інвестиційних потоків в Україну : перспективи розвитку / Н. П. Голобородська // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – № 3(50), ч. 2. – С. 106-111.

14. Маркевич К. Л. Поточний стан та перспективи прямого іноземного інвестування в економіку України / К. Л. Маркевич // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2015. – 2 (4) ч. 1. – С. 249-255.

15. Решеvecь О. В. Зарубіжний досвід залучення іноземних інвестицій як чинник регіонального розвитку / О. В. Решеvecь // Теорія та практика державного управління. – 2009. - № 1 (24). – С. 1-8.

16. Щербатенко І. В. Вплив податків на інвестиційну діяльність / І. В. Щербатенко, В. А. Рябошапка // Економічна наука. – 2015. – № 1. – С. 95-98.

17. Бойчик І. М. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / І. М. Бойчик [2-ге вид., перероб. та доп.]. – К. : Аттіка, 2007. – 528 с.

18. Васильєв О. В. Інвестування : Конспект лекцій для студентів 4 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 0501 «Економіка і підприємництво», спеціальностей «Економіка підприємства» та «Облік і аудит» / О. В. Васильєв, Н. М. Богдан. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 96 с.

19. Асоціація українських банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aub.org.ua/>.

20. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

21. Економічна сутність інвестицій та їх значення для розвитку економіки [Електронний ресурс] / Навчальні матеріали онлайн. – Режим доступу :

http://pidruchniki.com/1934060563301/investuvannya/metodologichni_osnovi_investuvannya.

22. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.

23. Інвестиції Китаю в США вперше в історії перевищили інвестиції США в Китай [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://hromadske.ua/posts/investytsii-kytaiu-v-ssha-vpershe-v-istorii-perevyshchyly-investytsii-ssha-v-kytai>.

24. "Інвестиційна карта світу": які країни залучають найбільше іноземних інвестицій? [Електронний ресурс] / Федерація роботодавців України. – Режим доступу : <http://fru.org.ua/ua/events/investytsiina-karta-svitu-iaki-krainy-zaluchaiut-naibilshe-inozemnykh-investytsii>.

25. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=6b08c354-a6fd-4ace-8c57-41829defda5c&title=DovidkaSchodoStanuZdiisnennia>.

26. Роль іноземних інвестицій у розвитку економіки в Китаї [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua.textreferat.com/referat-4063.html>.

27. Шляхи покращення інвестиційного клімату в Україні [Електронний ресурс] / Інвестознавство. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-text-1363.html>.

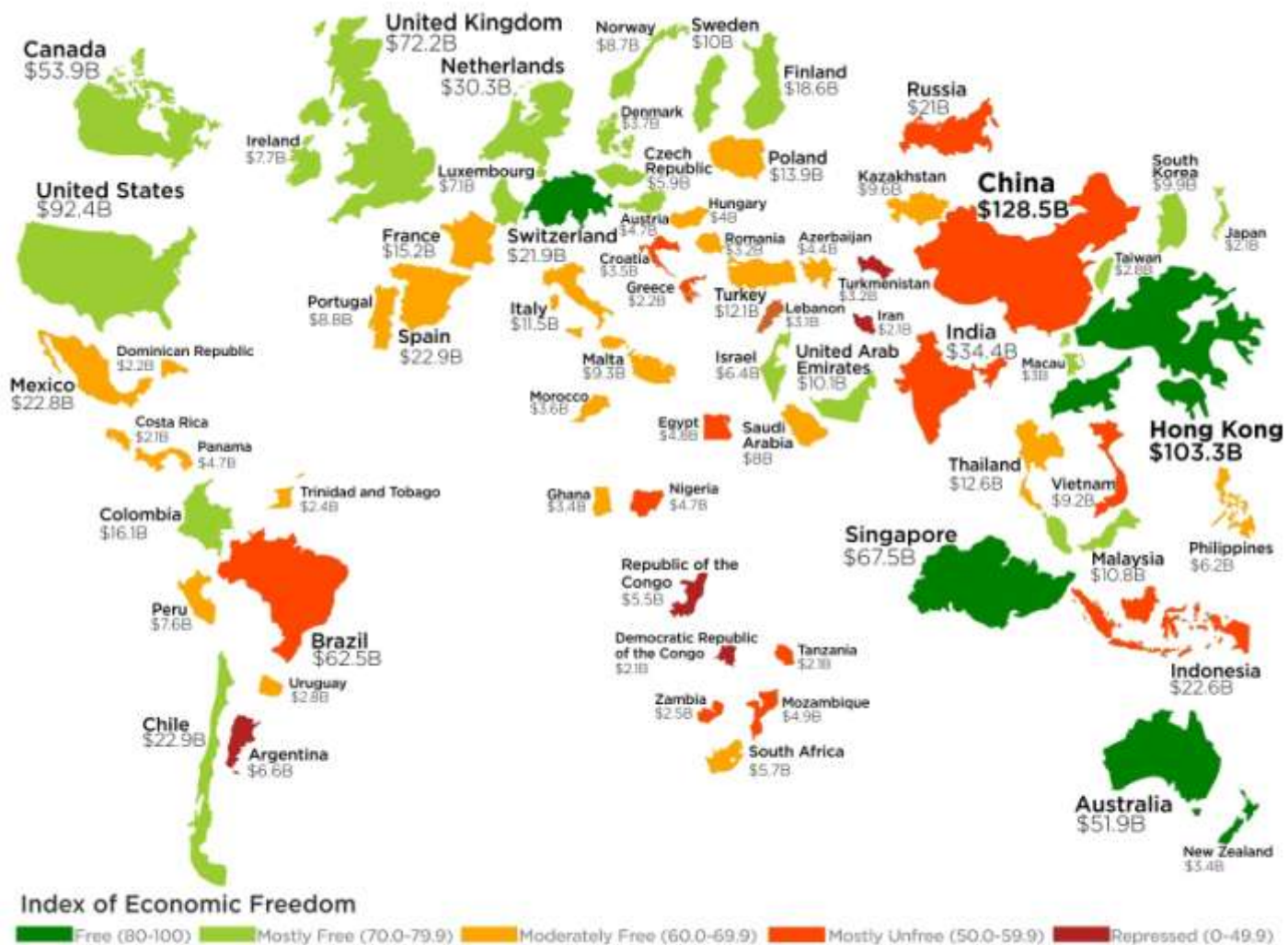
28. World Investment Report 2014 Investing in the SDGs: An Action Plan UNCTAD [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf.

ДОДАТКИ

Додаток А

Інвестиційна карта світу

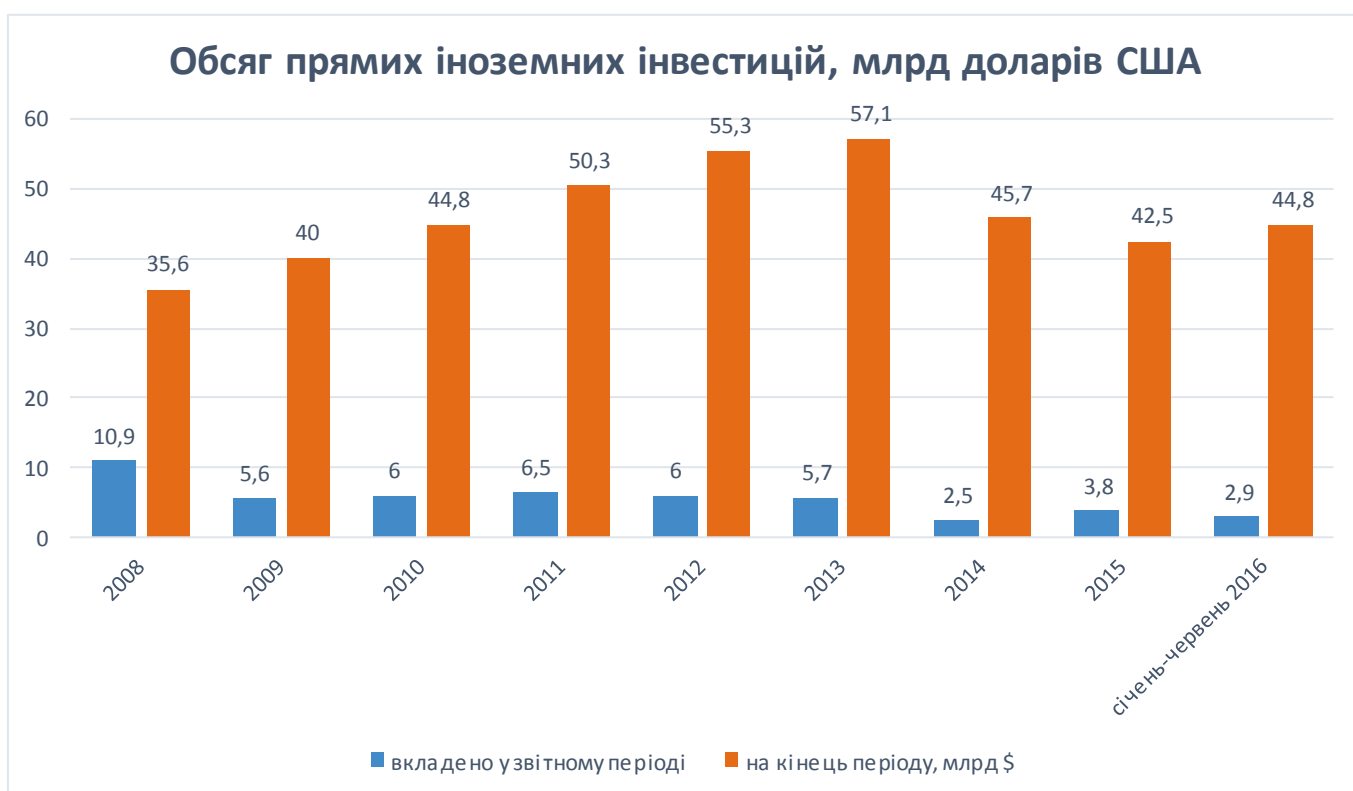
Countries that Receive the Most Investment from Abroad

How to read this graph:
Countries appear bigger as their FDI is higher, e.g. China.
Conversely countries that have a lower FDI appear smaller, e.g. Japan.

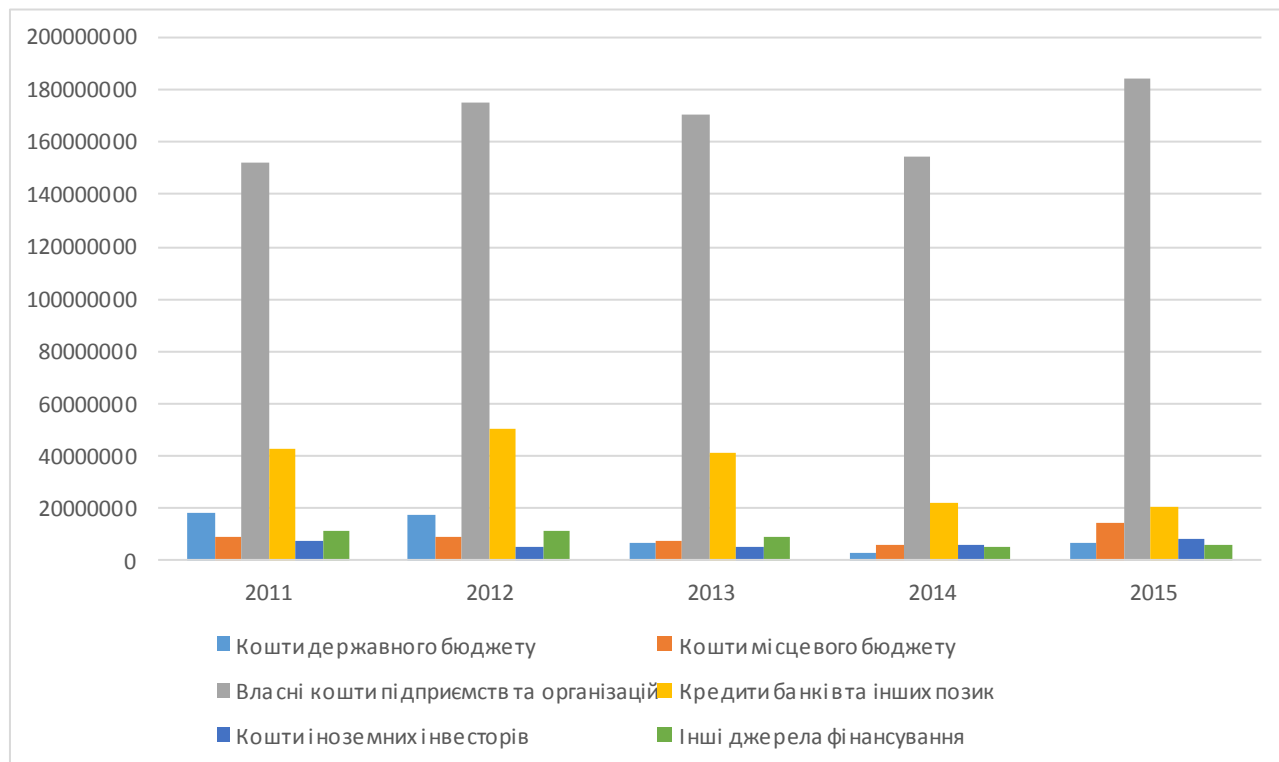
howmuch.net

Обсяг прямих іноземних інвестицій

Діаграма В.1

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування у 2011–2015 рр. (тис. грн).

Таблиця В.2

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування у 2011–2015 рр. (тис. грн.).

	Кошти державного бюджету	Кошти місцевого бюджету	Власні кошти підприємств та організацій	Кредити банків та інших позик	Кошти іноземних інвесторів	Інші джерела фінансування
2011	18394657	8801277	152279106	42324390	7196099	11363866
2012	17141215	9149239	175423906	50104947	5040644	11205960
2013	6497846	7219174	170675613	40878331	4881199	9230938
2014	2738652	5918198	154629521	21739342	5639793	5186006
2015	6919520	14259982	184351294	20740144	8185366	5572084

Графік Г.1

Динаміка кредитно-інвестиційного портфелю

Таблиця Г.2

Динаміка кредитно-інвестиційного портфелю

Динаміка кредитно-інвестиційного портфелю (млн. грн.)				
2012	2013	2014	2015	2016
594521,91	732554,17	753117,10	461660,31	343422,27